

KARLSBORG

,

Riktlinje för God ekonomisk
hushållning med riktlinjer för
hantering av
resultatutjämningsreserv
(RUR) och resultatreserv (RER)

Gäller för:	Samtliga Förvaltningar
Diarienummer:	2025-392
Beslutande:	Kommunfullmäktige
Datum för beslut:	2025-11-24
Paragraf i protokoll:	§ 152
Gäller från och med:	2025-12-22
Dokumentansvar:	Ekonomichef
Aktualitetsprövning:	Ska ske under första året av varje mandatperiod.

Innehåll

1. GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING	2
1.1 FINANSIELLA MÅL	2
1.2 VERKSAMHETSMÅL	3
1.3 DEFINITION AV GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING I KARLSBORGS KOMMUN	3
2. RESULTATUTJÄMNINGSRESERV	3
2.1 RESERVERING TILL RUR	4
2.2 DISPONERING AV RUR	4
2.3 EXTERN REDOVISNING AV RUR	5
3. RESULTATRESERV	5
3.1 RESERVERING TILL RER	5
3.2 DISPONERING AV RER	5
3.3 BESLUT OM RESERV	6
3.4 EXTERN REDOVISNING AV RUR OCH RER	6

1. God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet, både på kort och långt sikt. Grundtanken bakom begreppet god ekonomisk hushållning är att varje generation av invånare ska bära kostnaderna för den service som de själva beslutar om och själva konsumerar, samt att gjorda investeringar ska kunna ersättas. En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande kostnader och intäkter. Verksamheternas nettokostnader bör därför inte öka i snabbare takt än skatteintäkter och statsbidrag. Kommunen bör uppvisa årliga positiva resultat på en nivå som gör att dess ekonomi inte urholkas av inflation eller av för låg självfinansieringsgrad av investeringar. En ekonomi i balans samt en väl fungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamheter är nödvändiga förutsättningar för att kommunen ska kunna leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning.

Begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. God ekonomisk hushållning ska också ses utifrån två dimensioner, att hushålla i nutiden samt att hushålla över tiden. Det finansiella perspektivet innebär bland annat att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service den konsumerar. Kommunen måste ange en ambitionsnivå för den egna finansiella ställningen och utvecklingen i form av finansiella mål.

Verksamhetsperspektiv tar sikte på att kommunen måste bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt, för att kunna skapa förutsättningar för god ekonomisk hushållning. För att säkerställa detta måste det finnas ett klart samband mellan resurser, prestationer, resultat och effekter. De finansiella målen samt de verksamhetsmålen ska anges i den av kommunfullmäktige framtagna rambudgeten och fastställs i samband med kommunfullmäktiges beslut om rambudget. Kontinuerliga uppföljningar via delårsrapporter och årsredovisningar syftar till att identifiera hur väl en kommun har levt upp till en god ekonomisk hushållning.

1.1 Finansiella mål

De finansiella målen ska ange de finansiella förutsättningarna och ramarna för den kommunala verksamheten utifrån respektive kommunens ekonomiska situation på kort och lång sikt. De finansiella målen ska också ange en ambition för kommunens finansiella utveckling och ställning. Kommunen behöver generera ett stabilt driftöverskott för att finansiera viktiga investeringar i kärnverksamheten och kunna

utveckla verksamheten över tid. Ett stabilt driftöverskott krävs också för att kunna hantera eventuella kommande räntehöjningar. Finansiella mål ska inkludera kommunkoncernen.

1.2 Verksamhetsmål

Kommunallagen innehåller också krav på att resurserna i verksamheterna används till rätt saker och att de nyttjas på ett effektivt sätt. De verksamhetsmässiga målen mäts genom indikatorer. Verksamhetsmålen ska utvärderas och följas upp i delårsrapport och årsredovisning. För att uppföljning av målen ska kunna genomföras på ett tillfredställande sätt är det viktigt att målen är tydligt formulerade samt mätbara. Grundläggande är att verksamheten ska bedrivas kostnadseffektivt och ändamålsenligt samt att varje generation ska bära kostnaden för den service den konsumerar och inte belasta kommande generationer med kostnader eller åtaganden.

1.3 Definition av God Ekonomisk Hushållning i Karlsborgs kommun

I kommunallagen regleras god ekonomisk hushållning för kommuner och region. Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen. För verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. För ekonomin ska anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Karlsborgs kommuns mål för god ekonomisk hushållning redovisas under perspektivet ”Ekonomi” i respektive styrkort för fullmäktige och nämnder/styrelse.

Enligt förarbetena till lagen om god ekonomisk hushållning är en resultatnivå om minst 2,0 % av skatteintäkter och generella statsbidrag en långsiktigt hållbar nivå. Denna nivå har tidigare år sammanfallit med fullmäktiges mål.

För de bolag som ingår i Vabergskoncernen regleras vad som definieras vara god ekonomisk hushållning i respektive bolags individuella ägardirektiv.

2. Resultatutjämningsreserv

Från och med 2013 finns det för kommuner en möjlighet att under vissa förutsättningar reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Hur man avser att reservera och disponera medel till/från RUR ska framgå av de riktlinjer för god ekonomisk hushållning som kommunfullmäktige fastställer.

Inga nya reserveringar får ske efter 2023. Nyttjande av resultatutjämningsreserven får göras till och med 2033 års bokslut.

Resultatutjämningsreserven ingår i kommunens egna kapital. Denna reserv kan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättning att årets balanskravsresultat är negativt.

Syftet med RUR är att kunna bygga upp en reserv under goda tider för att senare, under vissa omständigheter, användas när skatteunderlagsutvecklingen är svag. RUR ska därigenom vara ett sätt att kunna arbeta med mer långsiktiga mål än balanskravets fokus på ett kalenderår i taget. Med RUR kan kommunen vid en tillfällig intäktsdämpning undvika kortsiktiga neddragningar av verksamheter som eventuellt senare måste byggas upp igen.

(Notering: Resultatutjämningsreserven ingår i kommunens egna kapital. I praktiken minskar kommunens förmögenhet när den ianspråk tas. Underskott som täcks med hjälp av resultatutjämningsreserv behöver inte återställas vilket annars är fallet utifrån regelverket kring balanskravet och god ekonomisk hushållning.)

2.1 Reservering till RUR

Reservering till RUR får ske med det belopp som resultatet överstiger 1 % eller 2 % av skatter och statsbidrag. Enprocentregeln gäller för de kommuner som har en positiv soliditet inklusive hela pensionsskulden. Tvåprocentregeln gäller för de kommuner som har en negativ soliditet inklusive hela pensionsskulden. Med resultat avses det balanskravsjusterade resultatet som bland annat exkluderar realisationsvinster/-förluster.

Det är således den del av årets resultat som efter balanskravsjusteringar överstiger 1 % alternativt 2 % av skatteintäkter och statsbidrag som får avsättas till RUR.

2.2 Disponering av RUR

Vid årsbokslut

Disponering av medel från RUR får ske när kommunens balanskravsjusterade resultat är negativt.

Vid budget

För att mildra konsekvenserna av en konjunkturedgång får resultatutjämningsreserven användas i budgetering. Disponering av medel från RUR får ske med det belopp som ges av en skattekraftsutveckling som understiger de senaste 10 årens snitt. Disponering kan maximalt ske med det belopp som beräknas finnas i RUR vid ingången av budgetåret.

2.3 Extern redovisning av RUR

RUR redovisas som en delpost under kommunens eget kapital i balansräkningen. Eftersom reserven enbart är en delpost redovisas inte förändringar av reserven över resultaträkningen, vilket innebär att reserveringen inte påverkar kommunens balanskravsresultat, utan endast är en del av balanskravsutredningen och RUR kan endast användas för att nå balans enligt balanskravet.

3. Resultatreserv

Möjlighet införs från och med räkenskapsåret 2024 att reservera medel till en resultatreserv. Denna får max uppgå till 5,0 procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.

3.1 Reservering till RER

Lagstiftningen identifierar en miniminivå för resultatnivån beroende på hur kommunens finansiella ställning är.

Reservering till resultatreserv får göras med högst det belopp som motsvarar det lägsta antingen av den del av årets resultat eller också den del av årets resultat efter balanskravjusteringar som överstiger 1,0 procent av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Om kommunen har ett negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser, ska gränsen för när avsättningen får ske istället uppgå till 2,0 procent av summan av de ovan nämnda posterna.

Resultatreserven för Karlsborgs kommun maximeras i enlighet med lagstiftningen till 5 procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Detta innebär för Karlsborgs kommun ca 25 mnkr år 2025. Över tid bör Karlsborgs kommun ha en resultatreserv motsvarande lagstiftningens maximering, för att uppnå en ökad flexibilitet och en god ekonomisk hushållning.

3.2 Disponering av RER

Resultatreserven kan användas:

- För att täcka vissa särskilda, planerade kostnader ett enskilt år, exempelvis till följd av nödvändig omstrukturering av verksamhet för att på sikt nå en god ekonomisk hushållning
- För att täcka oförutsedda utgiftsökningar eller inkomstbortfall, så länge det bidrar till att uppnå god ekonomisk hushållning

Detta gäller både vid budgetens upprättande och fastställande av bokslut.
Maximalt 50,0 procent av resultatreserven får tas i anspråk vid ett enskilt bokslut.

3.3 Beslut om reserv

För att klara kravet på balans mellan intäkter och kostnader i budget och redovisning är det tillräckligt att resultatreserven används med ett belopp som motsvarar vad som krävs för att få ett balanskravsresultat där det är balans mellan intäkter och kostnader. Medlen från resultatreserv ska täcka negativa resultat, det vill säga inte mer än vad som krävs för att balanskravsresultatet ska komma upp till noll. Detta gäller såväl i budgeten som i årsredovisningen. Beslut om förändring av resultatreserven görs av kommunfullmäktige.

3.4 Extern redovisning av RUR och RER

RUR och RER redovisas som en delpost under kommunens egna kapital i balansräkningen. En ny uppställning av eget kapital i balansräkningen införs från 2024 enligt LKBR. Om kommunen har en RUR ska eget kapital kompletteras med en rad varav resultatutjämningsreserv: 1. Eget kapital vid årets början varav resultatreserv 2. Årets resultat 3. Eget kapital vid årets slut varav resultatreserv